

Journal of Financial Economics Dergisinde Yer Alan Finans Makaleleri Üzerine Bibliyometrik Bir Araştırma*

Ayşegül YILMAZ**

ÖZET

Bu çalışmada *Journal of Financial Economics* (JFE) dergisinde 1980-2023 yılları arasında finans alanında yapılmış olan bilimsel araştırmaların yazar, çalışma, konu, kurum ve ülkeler kapsamında ele alınarak bibliyometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Ayrıca, yapılan bu çalışma ile gelecekte araştırma yapacak ve araştırma teması belirleyecek olan araştırmacılara farklı bir bakış açısı sunulması hedeflenmektedir. Veri kaynağı olarak JFE dergisi seçilmiştir. JFE, finansal ekonomideki ampirik ve teorik konuları ele alan önemli bir akademik dergidir. Çalışma kapsamında ele alınan dergide 1980-2023 yılları arasında yayınlanmış olan 3.566 akademik çalışma analiz edilmiştir. Analizler için VOSviewer yazılımı görselleştirme ve ana metrik araç kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz sonucunda, 1980'li yıllardan bu yana yayın sayısında bir artış olduğu, bilimsel yayınların çoğunlukla Amerika Birleşik Devletleri'ndeki araştırmacılar tarafından gerçekleştirildiği, finans alanında çalışılan konularda özellikle risk sermayesi, makam tazminatı, sermaye yapısı, kurumsal yönetim, likidite, yatırım fonları, varlık fiyatlaması ve piyasa etkinliği kavramlarına yer verildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finans, Ekonomi, *Journal of Financial Economics* (JFE), Bibliyometrik Analiz.

JEL Sınıflandırması: F65, A10

A Bibliometric Study On Finance Articles in The Journal Of Financial Economics ABSTRACT

This study aims to conduct a bibliometric analysis of scientific research conducted in the field of finance between 1980-2023 in the *Journal of Financial Economics* (JFE) in terms of authors, studies, topics, institutions and countries. In addition, this study aims to provide a different perspective to researchers who will conduct research and determine research themes in the future. JFE journal was selected as the data source. JFE is an important academic journal that deals with empirical and theoretical issues in financial economics. 3,566 academic studies published between 1980-2023 in the journal covered in the study were analyzed. VOSviewer software was used as a visualization and main metric tool for analysts. As a result of the bibliometric analysis, it was determined that there has been an increase in the number of publications since the 1980s, most scientific publications are authored by researchers from the United States and the concepts of venture capital, executive compensation, capital structure, corporate governance, liquidity, investment funds, asset pricing and market efficiency were included in the topics studied in the field of finance.

Keywords: Finance, Economics, *Journal of Financial Economics*(JFE), Bibliometric Analysis.

JEL Code: F65, A10

* Published by The Journal of Accounting and Finance. This article is published under the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0) licence.

Makale Gönderim Tarihi: 20.01.2025, **Makale Kabul Tarihi:** 29.04.2025, **Makale Türü:** Araştırma Makalesi

** Dr., aysgul3331@gmail.com, ORCID ID: 0009-0001-9137-0327

1. GİRİŞ

Akademi camiasında yapılan araştırmaların sayısı her geçen yıl neredeyse tüm bilim dallarında fazlasıyla artmakta; belirli bir alanda yoğunlaşan araştırmacılar ve araştırma konuları gibi önemli noktaların tespit edilmesi günden güne zorlaşmaktadır. Örneğin; 2021’de mühendislik, fen bilimleri, sağlık bilimleri, eğitim bilimleri, spor bilimleri, ilahiyat, mimarlık ve hukuk gibi farklı bilim alanlarında tahmini 4 milyon bildiri, kitap bölümü ve makale yayımlandığı düşünüldüğünde bu zorluk daha somut bir şekilde görülecektir. İstatistiksel ve matematiksel yöntemlerin yardımıyla bilimsel bir alanın tarihsel sürecinin kaynaklar, atıflar, yayınlar, yazarlar, kurumlar ve ülkeler üzerinden incelenmesine imkân tanıyan bibliyometri her yıl artan sayıdaki çalışmanın incelenmesi ve değerlendirilmesi konusunda araştırmacılara kullanımı yaygın bir yöntem sunmaktadır (Arslan, 2022: 35).

Bibliyometri, istatistiksel ve matematiksel analizlerin kitaplar ve farklı iletişim ortamlarına uygulanması olarak tanımlanmaktadır. Bibliyometrik analiz ise çalışmaların veya belgelerin yayınlandığı dergi, konu, yazar sayısı, yayın bilgisi vb. özelliklerinin niceliksel olarak analiz edilmesi olarak tanımlanmaktadır. Bu araştırmalar daha önce yapılmış olan çalışmaların incelenmesine imkân tanıyan doküman taramasına bağlı olan çalışmalardır (Temelli ve Karcıoğlu, 2018: 251). Bu analiz ile akademide yayınlanmış çalışmalar çeşitli bibliyometrik özellikler (konu, kaynaklar, atıflar, öz atıflar, anahtar kelimeler, yayınların yazar sayısı, kurum, yıl gibi) kapsamında ele alınarak, bilimsel değerlendirmeye ilişkin bazı sonuçlar elde edilmektedir. Elde edilen bu sonuçlar çeşitli alan konu, kurum ya da ülkeler arasında karşılaştırmaya, literatüre katkı sağlama düzeyine göre üretken yazarların belirlenmesine ve bir derginin nicel olarak değerlendirilmesinde kullanılabilmektedir (Garfield, 1972: 471).

Journal of Financial Economics (JFE), finansal ekonomideki ampirik ve teorik konuları ele alan önemli bir akademik dergidir. Dergi, firma teorisi ve finansal ekonomi alanında yapılan araştırmaların yayınlanmasına aracılık eder. Bu dergide ele alınan başlıca konular şunlardır; sermaye piyasaları, kurumsal finans, finansal aracılık, makro finans, girişimci finans, kurumsal yönetim, hane halkı finansı, organizasyon ekonomisi ve davranışsal finanstır (<https://www.jfinec.com/>, 2024).

Bu çalışmada JFE dergisinde 1980-2023 yılları arasında finans alanında yapılmış olan bilimsel araştırmaların yazar, çalışma, konu, kurum ve ülkeler kapsamında ele alınarak bibliyometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Ayrıca, yapılan bu çalışma ile gelecekte araştırma yapacak ve araştırma teması belirleyecek olan araştırmacılara farklı bir bakış açısı sunmak amaçlanmaktadır. Bu çerçevede JFE dergisinde yayınlanan çalışmalara ilişkin bibliyometrik göstergelere bağlı olarak şu araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

- ✓ Makale sayıları ve makalelere yapılmış olan toplam atıf sayısının yıllar içindeki değişimi nasıl bir dağılım göstermektedir?
- ✓ En çok makalesi olan yazarlar kimlerdir ve bu yazarların çalışmalarına yapılmış atıf sayısı nasıl bir dağılım göstermektedir?
- ✓ En çok atıf alan akademik çalışmalar hangileridir?
- ✓ En çok yayını olan kurumlar hangileridir ve bu kurumlara ait yayın sayıları kaçtır?
- ✓ En çok yayın yapan ülkeler hangileridir ve bu ülkeler kaç tane yayın yapmışlardır?
- ✓ Makalelerde en çok hangi anahtar kelimeler kullanılmış ve nasıl bir dağılım göstermiştir?

İçinde bulunduğumuz yüzyılda sıklıkla değişen toplumsal ihtiyaçları karşılayabilmek için finans alanında yapılmış olan çalışmaların güncel durumunun analizi ve zaman içerisindeki değişiminin incelenmesi oldukça önemlidir. Yine aynı şekilde finans alanındaki araştırma alanlarının nasıl bir evrim geçirdiğini anlayabilmek adına alana ilişkin temaların tespit edilmesi de çok önemlidir. JFE gibi finans alanını inceleyen bir derginin bibliyometrik analizi finans alanındaki bu durumları belirleyebilmek adına büyük önem taşımaktadır. Bu bakımdan ele alınan bu çalışmanın JFE kapsamında finans alanındaki araştırmacılar için uzun süredir üzerinde durdukları temaların tespit edilmesi adına önemi büyüktür.

Çalışmada incelenmiş olan JFE dergisinin bibliyometrik açıdan ilk kez analiz edilmesi çalışmanın özgün yönünü ortaya koymaktadır. Öte yandan finans alanında yapılmış çalışmaların yönünü ve eğilimlerini göstermesi açısından da literatüre katkı sağlayacağı ve bundan sonra yapılacak araştırmaların tespitinde yardımcı olacağı ve farkındalık oluşturacağı düşünülmektedir.

2. LİTERATÜR

Alan yazında uluslararası ekonomi, muhasebe, maliye ve finans alanındaki gelişmeleri takip etmek amacıyla bibliyometrik analiz ile yayımlanmış olan akademik dergiler bulunmaktadır. Bunlardan bazıları kapsam itibariyle şu şekildedir:

Apak vd. (2016), çalışmalarında bir yılda iki defa (Ocak-Temmuz) yayın yapan Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisinde 2011(Temmuz) ve 2016(Ocak) yılları arasında çalışılmış makaleleri bibliyometrik kapsamda incelemeyi hedeflemişlerdir. Çalışmadan elde edilen bulgular incelendiğinde, makalelerin en fazla 2013 ve 2015 yıllarında yayınlandığı, yayınlanan makalelerin büyük çoğunluğunun tek yazarlı olduğu, çalışmanın söz konu yıl aralığında en fazla yayın yapan yazarın Oktay GÜVENLİ olduğu, makale yayınlarının büyük çoğunluğunun kavramsal çalışmalardan oluştuğu, 26 ve üzeri sayfa sayısının olduğu makalelerin öne çıktığı, yayınlanan makalelerin büyük çoğunluğunun yerli yazarlar tarafından yazıldığı ve yine söz konusu yıllar arasında yapılan makalelerde en çok dergilere atıf yapıldığı görülmüştür.

Akgün ve Karataş (2017), 2000 ve 2016 yılları arasında Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi'nde yayınlanmış olan 380 makaleyi bibliyometrik analizle incelemişlerdir. Çalışma sonucunda incelenen makalelerde denetim, maliyet – yönetim muhasebesi alanlarındaki konuların ağırlıkta olduğu, Dokuz Eylül, Ankara ve Gazi Üniversitesi kurumlarının dergiye daha çok katkı sağladığı, makalelere yapılan atıflarda çoğunlukla yerli kaynak kullanıldığı ve bireysel çalışmaların daha ön planda olduğu tespit edilmiştir.

Balı ve Dünder (2020), Maliye Finans Yazıları (MFY) Dergisi'ndeki makalelerin bibliyometrik çerçevede incelemeyi amaçlamışlardır. İncelenen makaleler değerlendirildiğinde 2009-2018 dönemleri arasında 159 makale yayınlandığı, dergide 274 yazarın makalesine yer verildiği, dergide en fazla yayını olan kurumun Marmara Üniversitesi olduğu, yayınlanan makalelerin sayfa aralığının ortalamam 22,96 olduğu, makalelerde en çok 4 anahtar kelimeye yer verildiği, dergide en fazla Türkçe makaleye yer verildiği, dergide en çok yayın yapan yabancı derginin Journal of Finance ve Türkçe derginin de Muhasebe ve Finansman Dergisi olduğu tespit edilmiştir.

Kayakıran ve Doğan (2019), 2008 ve 2019 yılları çerçevesinde Maliye ve Finans Dergisinde yayınlanan makaleleri bibliyometrik analiz ile incelemeyi ve bu bilim dallarına katkısını ortaya koymayı amaçlamışlardır. Bulgular sonucunda, yazar sayılarının farklılık gösterdiği makalelerin çalışıldığı, çalışma dönemi boyunca makalesi yayınlananların çoğunluğunun erkek olduğu, yayınlanan makalelerin çoğunluğunun uygulama ağırlıklı olduğu, kullanılan kaynakların çoğunluğunun yabancı olduğu, makalelerin ortalama sayfa sayılarının 23-25 olduğu, yayınlanan dergiye en fazla katkıyı doktor öğretim üyelerinin olduğu görülmüştür.

Linnenluecke vd. (2020), son 60 yıldaki dönem çerçevesinde Accounting & Finance dergisinin bibliyometrik analiz ile detaylı bir incelemesini amaçlamışlardır. Elde edilen bulgular, dergide öne çıkan konuların yıllar kapsamında değişkenlik gösterdiği ve bu konuların “piyasa ve faiz oranları, para birimi, döviz, kurumsal sosyal sorumluluk, hisse senetleri, ticaret stratejileri, temettüler, opsiyonlar, yatırım yönetimi, ticaret, risk ve risk yönetimi, çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ESG), ” başlıklarından oluştuğu, makale yazımında en üretken yazarların Ellie (Larelle) Chapple ve Pamela Kent olduğu, ortaya çıkan araştırma eğilimleri ve temalarının tahakkuk kalitesi, yatırım fonları ve performans değerlendirmeleri olduğu yönündedir.

Polat (2020), 2005 ve 2019 yılları arasında Sosyoekonomi Dergisinde yayınlanmış olan makaleleri bibliyometrik analizle incelemişler ve çalışma sonucunda ampirik çalışmalara son yıllarda daha fazla ağırlık verildiği, makalelerin kaynakçası ve yayın dilinde sıklıkla İngilizcenin kullanıldığı ve atıf sayılarında yıllar itibari ile artış olduğu görülmüştür.

Hasaan vd. (2021), uluslararası ekonomi ve finans dergisini bibliyometrik açıdan detaylı bir incelemesini yapmayı amaçlamışlardır. Yapılan çalışma incelendiğinde makale yazımında en üretken olan yazarların Çin ve ABD bağlantılı olduğu, dergiye yapılan atıflarda son yıllarda ciddi artışlar olduğu, dergide tartışmaya açık olan temaların “*gelişmekte olan piyasalar*, ekonomik büyüme, para politikası, sermaye yapısı, döviz kuru, kurumsal yönetim ve doğrudan yabancı yatırım” başlıklarından meydana geldiği tespit edilmiştir.

Karaaslanoglu ve Şahin (2021), çalışmalarında 2014-2020 yılları arasında Muhasebe ve Finansman Dergisi’nde bulunan makalelerin farklı kıstaslar kapsamında bibliyometrik

özelliklerini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışma sonucunda 2020 yılında yayımlanan makalelerin daha fazla olduğu, çalışmalarda nitel araştırma yöntemlerine daha fazla ağırlık verildiği, en fazla kullanılan analizlerin içerik ve örnek olay analizlerinin olduğu, yabancı kaynaklara makalelerde daha fazla yer verildiği, makaleleri yazan yazarların en çok Burdur Mehmet Akif Ersoy, Uludağ ve Dokuz Eylül Üniversitelerinden olduğu ve çalışmalarını yapan yazarların daha çok Doktor Öğretim Üyesi ünvanına sahip olduğu tespit edilmiştir.

Álvarez-García vd. (2023), Spanish Journal of Finance and Accounting (SJFA) dergisinin kurulduğu günden bu yana gelişim seyrini izlemeyi ve dergiyi ön plana çıkaran noktaların (araştırma konusu, yazar, makale, atıf, kurum ve ülke) bibliyometrik bir incelemesini yapmayı amaçlamışlardır. Bu kapsamda incelenen sonuçlar, söz konusu dergide yayımlanmış olan makale sayısı, türü ve bu makalelere yapılan atıfların sayısında olumlu gelişmeler yaşandığını, dergide üzerinde durulan ana konuların performans yönetimi, muhasebe ve denetim yönetimi olduğunu, muhasebe düzenlemesi ve muhasebe tarihini inceleyen konuları ele alan çalışmaların çalışma sayısı bakımından önde geldiğini göstermiştir.

Yapılmış çalışmalardan hareketle literatür incelendiğinde çeşitli finans dergileri kapsamında yapılan bibliyometrik analiz incelemelerinin sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Bu kapsamda literatürde incelenen dergilerin dönem aralığına kıyasla bu çalışmada ele alınan derginin dönem aralığının inceleme açısından daha kapsamlı olması, diğer çalışmalarda genellikle “en üretken yazar, kurum, kaynak türü ve atıf” başlıklarına sıklıkla yer verilirken bu çalışmada bu başlıklarla birlikte “atıf bakımından popüler akademik çalışmalara, ülkelere ve ülkelere ilişkin yayınlar ile anahtar kelime tekrarları ve aralarındaki bağlantılar”a ayrıca yer verilmesi bu çalışmayı diğer çalışmalardan farklı kılmakta ve literatürdeki boşluğu doldurmaktadır. Daha da ötesi bu çalışmanın ana konusunu oluşturan ve de finans alanındaki çalışmalar için önemli olduğu düşünülen JFE dergisinin bibliyometrik açıdan analizine literatürde yer verilmediği görülmüştür. Bunlara bağlı olarak bu çalışmada ele alınan, ekonomi ve finans alanındaki gelişmeleri takip etmek için önemli olduğu düşünülen JFE dergisinin bibliyometrik bir incelemesinin yapılmasının faydalı olacağı ve finans camiasına yeni bir bakış açısı kazandırıp literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tablo 1. Literatür Özeti

Yazarlar ve Yayın Yılı	İnceleme Dönemi	Örneklemin Oluşturulduğu Veri Tabanı	Yayın Türü ve Araştırma Yaklaşımı	İncelenen Çalışma Sayısı
Apak vd. (2016)	2011- 2016	Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi	Araştırma Makalesi	107
Akgün ve Karataş (2017)	2000-2016	Tübitak - Ulakbim	Araştırma Makalesi	380
Balı ve Dündar (2020)	2009-2018	Maliye Finans Yazıları Dergisi	Araştırma Makalesi	159
Kayakıran ve Doğan (2019)	2008-2019	Maliye ve Finans Dergisi	Araştırma Makalesi	186
Linnenluecke vd. (2020)	1979-2020	Scopus	Araştırma Makalesi	1.338
Polat (2020)	2005-2019	Sosyoekonomi Dergisi	Araştırma Makalesi	481
Hasaan vd. (2021)	1992-2020	Scopus	Araştırma Makalesi	2063
Karaaslanoglu ve Şahin (2021)	2014-2020	Muhasebe ve Finansman Dergisi	Araştırma Makalesi	370
Álvarez-García vd. (2023)	1996-2020	Scopus	Araştırma Makalesi	673

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

3. METODOLOJİ

3.1. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Bu çalışmada Journal of Financial Economics (JFE) dergisinde 1980-2023 yılları arasında finans alanında yapılmış olan bilimsel araştırmaların yazar, çalışma, konu, kurum ve ülkeler kapsamında ele alınarak bibliyometrik analizinin yapılması amaçlanmıştır. Ayrıca, yapılan bu çalışma ile gelecekte araştırma yapacak ve araştırma teması belirleyecek olan araştırmacılara farklı bir bakış açısı sunmak amaçlanmaktadır.

3.2. Veri Seti

Bu çalışmada finans alanında yapılmış olan çalışmaların bibliyometrik analizi yapılmak üzere JFE dergisi seçilmiştir. Söz konusu analizin bu dergi üzerinden gerçekleştirilmesinin nedeni Tablo 1'in ilk sırasında bulunan Review of Financial Studies dergisinin bilgilerine ve

yayınlarına tam olarak ulaşılammış olunmasıdır. JFE, Elsevier tarafından yayınlanan ve kapsamını finans alanının oluşturduğu hakemli olan akademik bir dergidir. Dergi, Michael C. Jensen, Eugene Fama ve Robert C. Merton tarafından 1974’de kurulmuştur. Finans camiasında önemli görülen dergilerden birisi olarak kabul görmektedir. Bu derginin Journal Citation Reports’a göre etki faktörü 6.988’dir (<https://en.wikipedia.org/>, 2024). Aşağıda yer alan Tablo 2’de finans alanında makale yayınlayan 12 derginin alıntı puanına göre sıralamasına yer verilmiştir.

Tablo 2. Finans Alanında Makale Yayınlayan 12 Derginin Atıf Sıralaması

No	Dergi Adı	Alıntı Puanı	Atıf Sayısı
1	Review of Financial Studies	16.0	86
2	Journal of Financial Economics	15.8	90
3	Fiscal Studies	13.5	76
4	Journal of Finance	12.9	84
5	Journal of Technology Transfer	10.2	93
6	Accounting, Auditing and Accountability Journal	9.5	86
7	Sustainability Accounting, Management and Policy Journal	9.5	89
8	Critical Perspectives on Accounting	9.4	89
9	Journal of International Financial Management and Accounting	9.1	79
10	International Journal of Accounting Information System	9.0	80
11	Journal of Accounting and Economics	8.7	87
12	British Accounting Review	8.6	81

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Scopus, bibliyometrik analiz yapılabilmesi için kullanılan programların istenilen formatta dosya indirilmesini sağlayan ve neredeyse tüm önemli araştırma makalelerini kapsayan çevrimiçi veri tabanıdır (Kazak ve Kazak, 2023: 37). Bu nedenle çalışmada veri kaynağı olarak en kapsamlı bibliyografik veri tabanlarından biri olan Scopus kullanılmıştır. Bu veri tabanının tercih edilmesinin sebebi, JFE dergisinin tüm yayınlarına ve verilerine sahip olmasıdır. Yapılan çalışmada meta veriler analiz edilmiş ve Haziran 2024 yılında Scopus’tan indirilmiştir. Makaleleri belgelemek için arama stratejisi, ilgisiz içeriklerden kaçınmak için başlık alanı “Journal of Financial Economics”, arama, araştırma kategorisi için “Finans Araştırmaları” ve belge türü ise “makale” seçilerek filtrelenmiştir. Bu strateji ile 3.566 belgeye ulaşılmıştır. Bunların her biri JFE dergisiyle ilişkisini doğrulamak için tek tek kontrol edilmiştir. Her makale için atıf sayısı, yayın yılı, kurumlar, yazar/yazarlar, dergi ve ülke gibi

bibliyometrik meta veriler çıkarılmıştır. Ortaya çıkan sonuçlar, bibliyometrik formdaki eğilimleri görselleştirmek ve test etmek için VOSviewer programı yardımıyla işlenmiş 1980-2023 yılları arasında JFE'deki finans alan dergisinde yayımlanmış olan makaleler CSV formatında indirilmiştir.

3.3. Araştırmanın Kısıtları

Bu alanda kapsamlı bir literatür taraması yapılırken kitaplar, araştırma dergileri ve konferans bildirileri gibi birçok kaynaktan faydalanılırken, yapılan çalışmanın incelemesi JFE'de yayınlanan makalelerle sınırlı tutulmuştur. Bu da çalışmanın kısıtını oluşturmaktadır. Her ne kadar kapsamının sınırlı olmasıyla eleştirilse de bu çalışma, alandaki en çok atıf alan ve saygı duyulan dergilerden birinde yapılan araştırma çalışmalarının analizini mümkün kılmaktadır.

3.4. Araştırmanın Yöntemi

Yapılmış olan bu çalışmada, finans alanında yapılan yayınların bilimsel haritasını çıkarmak için nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometri terimi 1969 yılında Pritchard tarafından ortaya atılmıştır. Pritchard bu kavramı kitap, makale, dergi vb. kaynakların özelliklerini tespit etmede kullanılan istatistiksel ve matematiksel bir yöntem olarak tanımlamaktadır (Lawani, 1981: 294). Bibliyometrik analizler günden güne değer kazanmış; bir yazar, bir kurum veya bir ülke tarafından yapılan katkıların analiz edilmesi, yapılmış olan çalışmaların bilimsel alanlara yaptığı katkının ölçülmesi, aynı yayın içerisinde bir kaynağa kaç defa atıf yapıldığının tespit edilmesi şeklinde farklı analiz teknikleri ortaya çıkmıştır. Bu teknikler, daha ayrıntılı ve etkili bir ölçüm gerçekleştirme hususunda araştırma sahiplerine yol göstermektedir. Yine bu teknikler araştırmacının alandaki etkili araştırmacıları ve aralarındaki ilişkileri tespit etmesine imkân tanıyarak, araştırma sahiplerine yapılması planlanan çalışmalarla yeni çizgiler ve eğilimler belirlemede iyi bir temel oluşturmaktadır (Avelar vd., 2019; Hernandez-Torrano & Ibreyeva, 2020: 4). Bu tür analizlerle çok büyük boyuttaki veriler işlenerek bilimsel haritalama ve performans analizi gerçekleştirilmektedir (Cobo vd., 2011: 1383). Bibliyometri yöntemi günümüzde sosyal bilimler, tarih bilimi, bilimsel politika ve dokümantasyon gibi birçok farklı disiplinde çalışma alanı bulmaktadır (Hotamışlı ve Erem, 2014: 5). Bibliyometrik analizler, bilimsel araştırmaların

gelişim seviyesini arttırma hususunda daha geniş bir pencereden bakmaya imkân tanıyan alanlar arası temel bir dayanak olarak kabul görmektedir (Samiee ve Chabowski, 2012: 369). Birçok araştırmacı bibliyometrik analizleri; çeşitli disiplinleri ve özel araştırma konuları, kurumları, üniversiteleri ve ülkelere ait özellikleri tespit etme ve değerlendirmede faydalı bir yöntem olarak görmüşlerdir (Huang vd., 2006: 76).

3.5. Veri Analizi

Bibliyometrik analiz için kullanıcı ara yüzlerine bağlı görsel görünümeler sağlayan CiteSpace, VOSviewer ve HistCite kod komutlarına dayalı R'deki Bibliometrix paketi ile karmaşık ağ analizi oluşturmaya odaklanan Pajek ve Gephi gibi çok sayıda araç mevcuttur (Jia & Mustafa, 2022: 4) Bu araçlardan birisi olan Visualization of Smilarities viewer (VOSviewer), bibliyometrik ağların görselleştirilmesi adına tasarlanmış olan bir bilimsel haritalama programıdır. VOSviewer, uzaklık temelli görselleştirme yaklaşımına bağlı olarak bibliyometrik ağları görselleştirmektedir. Eş yazarlık ve anahtar kelime eş-bulunma yöntemlerine ek olarak atıf ağlarının görselleştirilmesi gibi çok sayıda bibliyometrik ağ analizini gerçekleştirebilmektedir. VOSviewer, bilgi görselleştirmesinde programa has geliştirilmiş olan VOS (Visualization of Smilarities) algoritmasını kullanmaktadır. Bu algoritma ile bibliyometrik veri setleri içinde oluşturduğu tespit edilen parametrelere dayalı olarak küme ve kümeler arasında bağlantılarıyla ağ ve yoğunluk haritaları (heat map) oluşturulmaktadır. Bilimsel haritalama için Web of Science, Scopus, Pubmed veri setlerinin yanı sıra Pajek ağ dosyaları da kullanılabilir (https://uzgoru.ikcu.edu.tr, 2024). Bu program, araştırma sahiplerine bir alanda yapılan çalışmaların metin verisi, ağ ve bibliyografilerine bağlı olarak yapılan bibliyografik eşleme, kavram birlikteliği, ortak atıf ve ortak yazarlık yöntemleri kapsamında; kaynak, özet, doküman, anahtar kavram, yazar, ülke ve kurum gibi birimlerde ölçüm ve analiz yaparak literatürün bir haritasının oluşmasına imkân sağlamaktadır. Çok yönlü işleve sahip olması, kullanıcı dostu ara yüzü ve güvenilir çıktılar vermesi sebebiyle uluslararası alanda 2010 yılından beri oldukça tercih edilmektedir. (Arslan, 2022: 36). Nees Jan, Van Eck ve Ludo Waltman tarafından ortaya atılan program, bilimsel çalışmaların yazar, dergi, atıf, anahtar sözcükler, yazar, özet ile çalışmayı destekleyen kurum verilerinden yararlanarak mevcut veya araştırmacı tarafından meydana getirilen verilerle haritalar oluşturmaktadır. Ayrıca, büyük verilerden oluşan bibliyometrik haritaları yorumlayıp kolay bir şekilde

görselleştirebilmektedir (Van Eck ve Waltman, 2010: 536). VOSviewer ağları kümeler, çizgiler, düğümler ve mesafelere bağlı olarak üretilir. Düğümler, yazarlar, kurumlar veya ülkeler gibi incelenen belirli öğelerin yeniden oluşumunu temsil etmektedir. İki düğüm arasındaki bir bağlantı (örneğin bir çalışma için işbirliğinde bulunan iki kurum) bir çizgi ile temsil edilmektedir. Bağlantılar ve düğümler, düğümlerin boyutuna veya çizginin kalınlığına yansıyan sayısal bir değerle gösterilen bir güce sahiptir. Bağlantılar ve düğümler bir renkle ayırt edilen bir küme oluşturur ve düğümler arasındaki mesafe bunların ne kadar yakından ilişkili olduğunu göstermektedir (Hernandez-Torrano & Ibrayeva, 2020: 5) Ortaya konulan VOSviewer haritalarında, veri setimizdeki belirli unsurlar (ülkeler, kurumlar ve akademisyenler) tarafından ortaya konulan çalışmaların sayısına dayalı olarak düğümlerin boyutu da değişmektedir. Bahsi geçen unsurlar arasındaki işbirliği ne kadar güçlü olursa, çizgiler o kadar kalın ve haritalardaki düğümler birbirine o kadar yakın olmaktadır. Bibliyografik birleştirme, eş-oluşum analizi, atıf bağlantıları, araştırmacıların, kurumların, ülkelerin ve yayınlanmış çalışmaların özetlerinde başlıklarında kullanılan kümeleri ve temaları ortaya koymalarını sağlamaktadır (Noor, vd., 2020: 35).

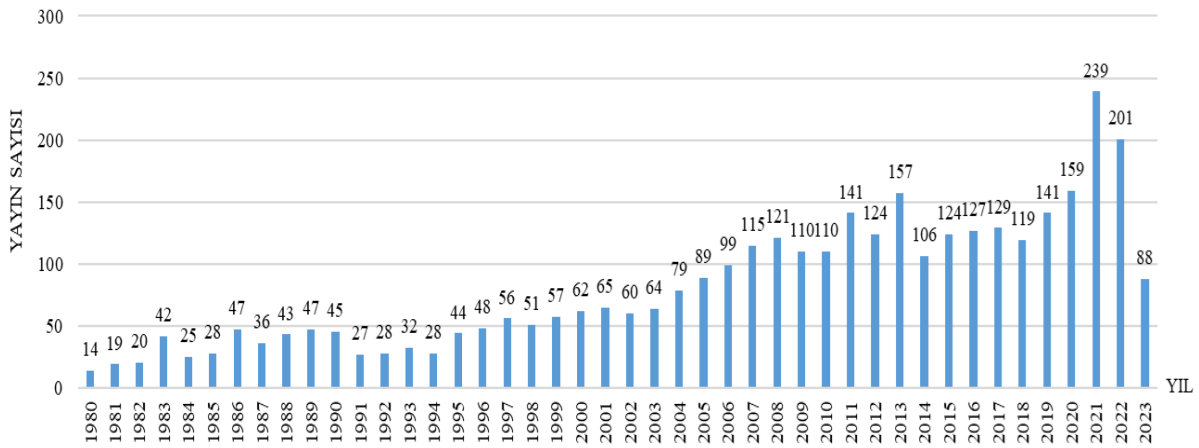
Bu çalışmada verilerin analizinde VOSviewer (sürüm 1.6.18) yazılımı görselleştirme ve ana metrik araç kullanılmıştır. Görselleştirme sonuçlarını elde etmek için Scopus veri tabanından indirilen 1980-2023 yılları arasında JFE akademik araştırma dergisinde yayınlanan 3. 566 makale VOSViewer’a aktarılmıştır.

4. BULGULAR

Bu çalışmada finans alanındaki gelişmeleri iyi bir şekilde yansıttığı kabul edilen JFE akademik araştırma dergisinde 1980-2023 yılları arasında yayınlanmış olan finans makalelerinin bibliyometrik analizi yapılmıştır. Bu kapsamda yapılmış olan analizler ve bu analizlere ilişkin sonuçlar şu şekildedir;

4.1. JFE Dergisinin Yayın Sayısı

Scopus veri tabanından alınan verilere göre JFE dergisi, yayına başladığı 1980 yılından günümüze kadar toplamda 514.375 atıf almış ve 3.566 tane de akademik çalışma yayınlamıştır. Bu çalışmaların yıllara göre dağılımı Grafik 1’de gösterilmiştir.

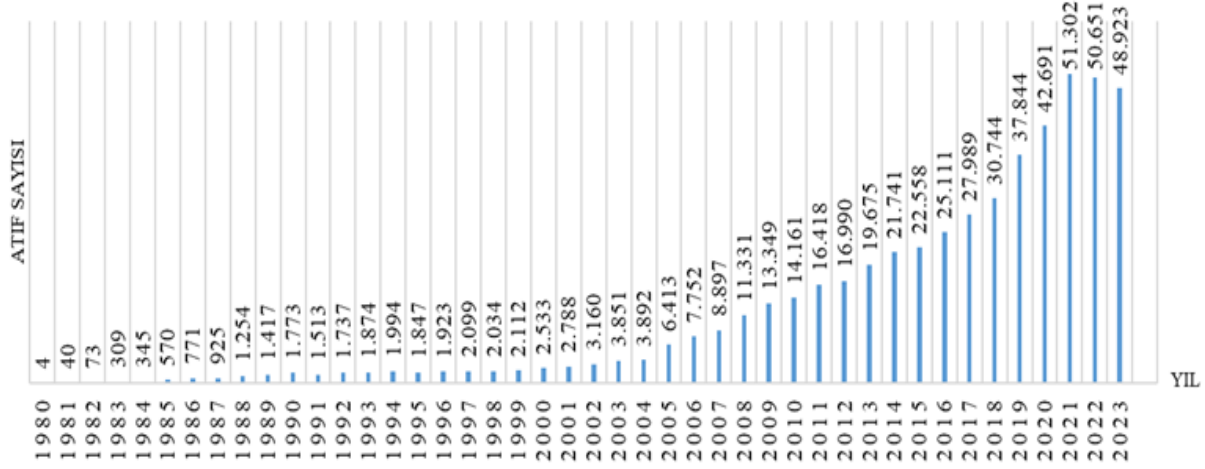
Grafik 1. JFE Dergisi Yayın Sayısı

Kaynak: VOSViewer programı kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 1’de JFE dergisinin 1980 yılından 2023 yılına kadar yayın sayısındaki yıllık değişimler yer almaktadır. Örneğin 2000 yılında yayınlanan makale sayısı 62 iken, 2020 yılında yayınlanan makale sayısı 159 olmuştur. Bu yıllar içerisinde en fazla 239 yayın yapıldığı ve en çok yayın yapılan yılın da 2021 yılı olduğu tespit edilmiştir.

4.2. JFE Dergisinin Atıf Sayısı

Grafik 2’de JFE akademik araştırma dergisinin 1980 yılından 2023 yılına kadar finans araştırmalarındaki aldığı atıf sayısındaki büyüme yer almaktadır. Analiz sonuçları 1982 yılına kadar JFE dergisindeki finans araştırmalarına yapılan atıfların küçük büyümeler halinde olduğunu, 1983 yılından itibaren ise büyümelerin daha büyük olduğunu göstermektedir. Özellikle 2008 yılından itibaren atıflarda ciddi artışlar olduğu görülmüştür. Örneğin, 1987 yılında yayınlanan makalelere yapılan atıf sayısı 925 iken 2022 yılında yapılan atıf sayısının 50.651 olduğu görülmektedir. Bunların yanında en çok 2021 yılında makalelere atıf yapılmış olup atıf sayısının en çok 51.302 olduğu tespit edilmiştir. JFE dergisine yapılan bu atıflar özellikle son üç yılda benzeri görülmemiş şekilde artmıştır. Elde edilen bu sonuç JFE dergisinin özellikle de finans alanındaki en etkili kaynaklardan biri olarak kendisini konumlandığını ve aynı zamanda popüler ve ilgi çekici olduğunu göstermektedir.

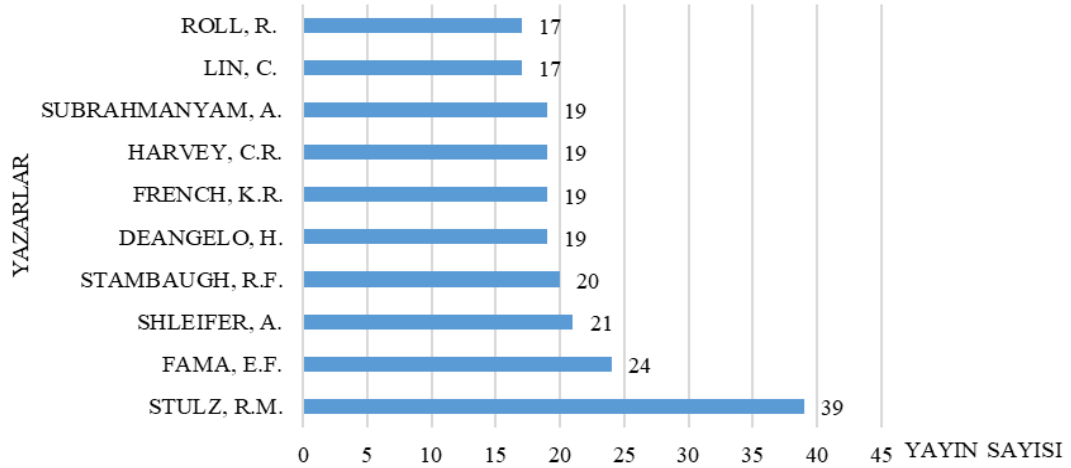

Grafik 2. JFE Dergisi Atıf Sayısı

Kaynak: VOSViewer programı kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

4.3. Yayın Sayısına Göre Önde Gelen Yazarlar

Aşağıda yer alan Grafik 3, JFE dergisinde en çok yayın yapan yazarları ve yapmış oldukları yayın sayılarını göstermektedir.

Grafik 3. JFE Dergisi En Çok Yayın Yapan Yazarlar ve Yayın Sayıları

Kaynak: VOSViewer programı kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 3’de sadece 15 ve üzeri yayını olan yazarlar ve yayın sayıları gösterilmektedir. Buna göre JFE akademik araştırma dergisinde 15 ve üzeri yayını olan 10 yazar olduğu görülmektedir. 39 makale ile STULZ. R.M.’nin en çok yayın yapan ve dergiye en çok katkısı olan yazar olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca diğer yazarlara bakıldığı zaman FAMA, E.F. (24), SHLEIFER, A. (21), STAMBAUGH, R.F. (20), DEANGELO, H. (19), FRENCH, K.R. (19),

HARVEY, C.R. (19), SUBRAHMANYAM, A. (19), LIN, C. (17), ROLL, R. (17) makalesi olduğu tespit edilmiştir.

4.4. En Çok Atıf Alan Akademik Çalışmalar

Aşağıda yer alan Tablo 3’de JFE akademik araştırma dergisinde en çok atıf alan 15 makaleye ilişkin bilgiler verilmiştir. En etkili yayınlar atıf sayısına göre belirlenmiştir.

Tablo 3. JFE Dergisinde En Çok Atıf Alan Makaleler

No	Makale Adı	Atıf Sayısı
1	Hisse Senedi ve Tahvil Getirilerindeki Ortak Risk Faktörleri, Fama, E.F.; French, K.R. (1993)	11.133
2	Şirketlerin Yatırımcıların Sahip Olmadığı Bilgilere Sahip Olduğu Durumlarda Kurumsal Finansman ve Yatırım Kararı, Mayers, S.C.; Majluf, N.S. (1984)	7.616
3	Yönetim Sahipliği ve Piyasa Değerlemesi - Ampirik Bir Analiz, Morck, R.; Shleifer, A.; Vishny, R.W. (1998)	3.072
4	Beş Faktörlü Varlık Fiyatlandırma Modeli, Fama, E.F.; French, K.R. (2015)	3.068
5	Küçük Bir Yönetim Kuruluna Sahip Şirketlerin Daha Yüksek Piyasa Değerlemesi, Yermack, D. (1996)	2.853
6	Eşitliğin Endüstri Maliyeti, Fama, E.F.; French, K.R. (1997)	2.850
7	Olay Çalışmaları Örneğinde Günlük Hisse Senedi Getirilerinin Kullanılması, Brown, S.J; Warner, J.B. (1985)	2.808
8	Yatırımcı Koruması ve Kurumsal Yönetim, La Porta, R; Lopez-De-Silanes, F; (...); Vishny, R. (2000)	2.806
9	Doğu Asya Şirketlerinde Sahiplik ve Kontrolün Ayrılması, Claessens, S; Djankov, S; Lang, L.H.P. (2000)	2.662
10	Yönetim Kurullarındaki Kadınların Yönetim ve Performans Üzerindeki Etkileri, Adams, R.B; Ferreira, D. (2009)	2.539
11	Kazanç Yönetimi ve Yatırımcı Koruması: Uluslararası Bir Karşılaştırma, Leuz, C; Nanda, D; Wysocki, P.D. (2003)	2.479
12	Heterojen Bilgilendirilmiş Yatırımcıların Bulunduğu Uzman Bir Pazardaki Alış, Satış ve İşlem Fiyatları, Glosten, L.R; Milgrom, P.R. (1985)	2.372
13	Hukuk, Çin’de Finans ve Ekonomik Büyüme, Allen, F; Qian, J; Qian, M.J. (2005)	2.269
14	Kurumsal Finansın Teorisi ve Pratiği: Alandan Kanıtlar, Graham, J.R; Harvey, C.R. (2001)	2.240
15	Yatırımcıların Duygu Durumu Modeli, Barberis, N; Shleifer, A; Vishy, R. (1998)	2.083

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

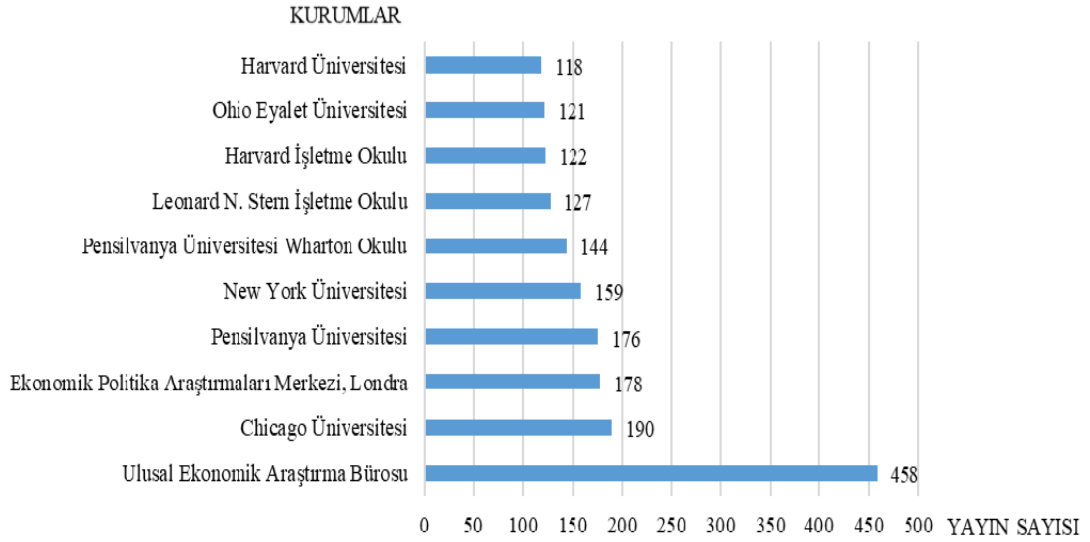
Tablo 3 incelendiğinde JFE akademik araştırma dergisinde Fama, E.F; French, K.R’ın (1993) hisse senedi ve tahvil getirilerinde ortak risk faktörleri isimli çalışmasının 11.133 ile en çok atıf alan çalışma olduğu görülmektedir. Mayers, S.C; Majluf, N.S’ın (1984) firmaların

yatırımcıların sahip olmadığı bilgilere sahip olması durumunda kurumsal finansman ve yatırım kararı isimli çalışmasının 7.616 atıf aldığı ve Morck, R; Shleifer, A; Vishny, R.W'in (1988) yönetim sahipliği ve piyasa değerlemesi ampirik bir analiz isimli çalışmasının 3.072 atıf aldığı tespit edilmiştir. Bu yazarları sırasıyla Fama, E.F; French, K.R (2015)'de yayımladığı beş faktörlü varlık fiyatlandırma modeli, Yermack, D (1996)'da yayımladığı küçük yönetim kuruluna sahip şirketlerin daha yüksek piyasa değerlemesi, Fama, E.F; French, K.R (1997)'de yayımladığı sektörün özkaynak maliyetleri isimli çalışması takip etmektedir.

Brown ve Warner, 1985 yılında yaptıkları çalışmada günlük hisse senedi getirilerinin özelliklerini ve buna ait verilerin belirli özelliklerini olay çalışması kapsamında incelemişlerdir. La Porta, Lopez-De-Silanes, Vishny'nin 2000 yılında yaptıkları çalışmada ülkeler arasında halka açık şirketlerde mülkiyet hakkının, sermaye piyasalarının genişliği ve derinliği, temettü politikaları ve şirketlerin dış finansmana erişimi açısından büyük farklılıklar olduğunu ve bu farklılıkların hem hissedarların hem de alacaklıların, şirketlerin yöneticileri ve kontrol sahibi hissedarları tarafından el konulmasına karşı yatırımcıların yasalarla ne kadar iyi korunduğundan kaynaklı olduğunu dile getirmişler, bunlar kapsamında da yasalardaki farklılıkları ve bunların ülke genelindeki yaptırımlara olan etkisini incelemişlerdir. Claessens, Djankov ve Lang'ın 2000 yılında yaptıkları çalışmada dokuz Asya ülkesindeki 2.980 şirket için sahiplik yapısı ve kontrolün ayrılmasını incelemişlerdir. Adams ve Ferreira'nın 2009 yılında yaptıkları çalışmada kadın yöneticilerin yönetim kurulu girdileri ve şirket sonuçları üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Leuz, Nanda, Wysocki'nin 2003 yılında yaptıkları çalışmada 31 ülke kapsamında kazanç yönetimindeki sistematik farklılıkları incelemişlerdir. Glosten ve Milgrom tarafından 1985 yılında yapılan çalışmada heterojen bilgiye sahip yatırımcıların olduğu uzman bir piyasada teklif, satış ve işlem fiyatlarını incelemişlerdir. Allen, Qian ve Qian tarafından 2005 yılında yapılan çalışmada Çin'deki hukuki yapı, kurumlar, finans ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Graham ve Harvey tarafından 2001 yılında yaptıkları çalışmada sermaye maliyeti, sermaye yapısı ve sermaye bütçelemesi arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Barberis, Shleifer ve Vishy tarafından 1998 yılında yapılan çalışmada yatırımcıların inançlarını nasıl oluşturduklarına dair bir yatırımcı duygusu modeli incelemişler ve bunu yaparken de modellerini psikolojik kanıtlara dayandırmışlardır.

4.5. Kurumlar ve Yayın Sayıları

Aşağıda yer alan Grafik 4’de JFE akademik araştırma dergisinde yayın yapan akademisyenlerin çalıştıkları kurumlar ve yayın sayılarına yer verilmiştir.

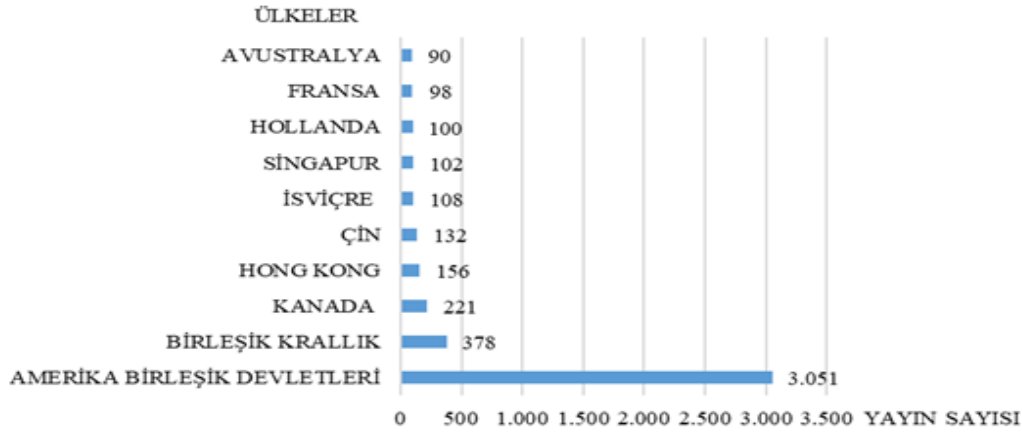
Grafik 4. JFE Dergisinde En Çok Yayın Yapan Kurumlar ve Yayın Sayıları

Kaynak: VOSViewer programı kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 4 incelendiğinde en çok yayın yapan kurumların Ulusal Ekonomik Araştırma Bürosu (458), Chicago Üniversitesi (190) olduğu görülmektedir. Diğer kurumlar ve yayın sayılarına baktığımız zaman ise Ekonomik Politika Araştırmaları Merkezi, Londra (178), Pensilvanya Üniversitesi (176), New York Üniversitesi (159), Pensilvanya Üniversitesi Wharton Okulu (144), Leonard N. Stern İşletme Okulu (127), Harvard İşletme Okulu (122), Ohio Eyalet Üniversitesi (121) ve Harvard Üniversitesi’nin ise (118) olduğu tespit edilmiştir. Yayın yapma konusunda öncü olan bu sıralamadaki kurumların neredeyse tamamının Amerika Birleşik Devletlerine ait olduğu ve her birinin birer üniversite ile birçok ülke ve bölgede temsil edildiği görülmektedir.

4.6. Ülkeler ve Yayın Sayıları

Aşağıda yer alan Grafik 5’de JFE akademik araştırma dergisinde yayın yapan akademisyenlerin yayınlarını gönderdikleri ülkelere göre dağılımları yer almaktadır.

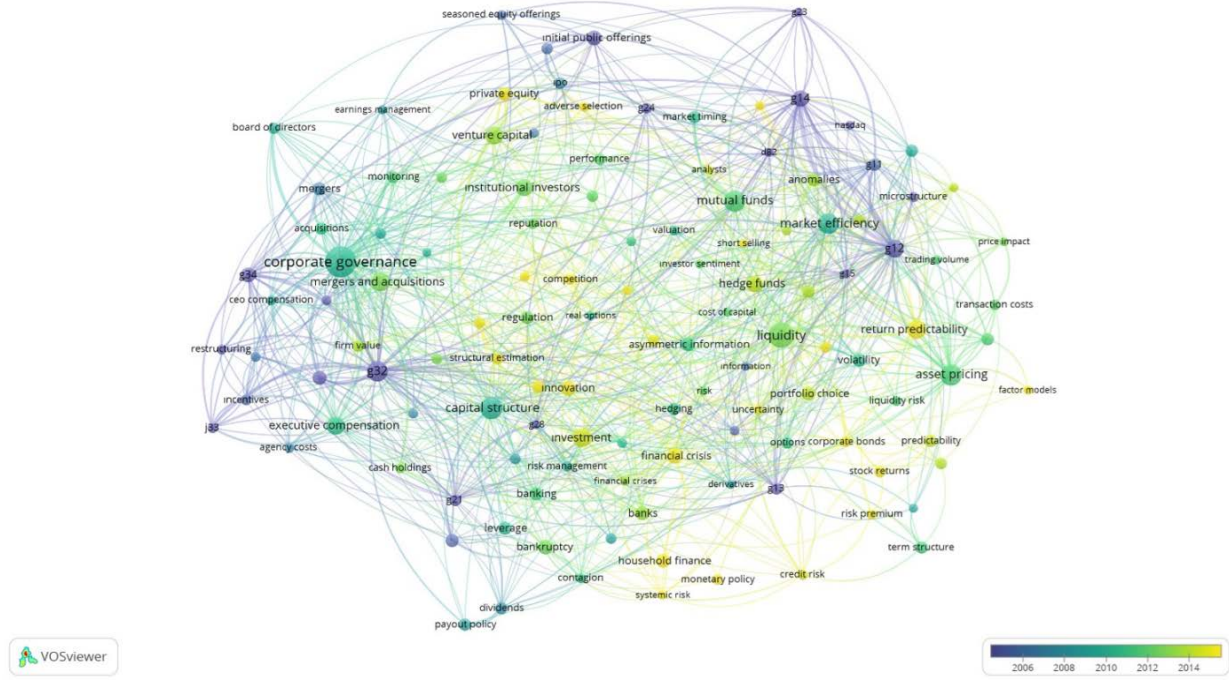
Grafik 5. JFE Dergisindeki Akademisyenlerin Yayınlarını Gönderdikleri Ülkeler ve Yayın Sayıları

Kaynak: VOSViewer programı kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Grafik 5 incelendiğinde Dünya çapında JFE akademik araştırma dergisine katkıda bulunan 10 ülke olduğu görülmektedir. Yine bu grafiğe göre Amerika Birleşik Devletleri (3051), Birleşik Krallık (378), Kanada (221), Hong Kong (156), Çin (132), İsviçre (108), Singapur (102), Hollanda (100), Fransa (98) ve Avustralya'nın ise 90 yayını olduğu tespit edilmiştir. En çok yayın yapan ülkenin 3051 ile Amerika Birleşik Devletleri olduğu görülmektedir. ABD'de yapılan yayınların bu kadar çok olmasının sebepleri arasında ABD'nin üst düzey bilimsel araştırmalar yürüterek yabancı öğrencileri kendi ülkesine çekmesi ve bilim üretme konusunda daha titiz olmaları gösterilebilir.

4.7. Anahtar Kelime Tekrarları ve Bağlantıları

JFE akademik araştırma dergisine ait veri setindeki bütün yayınların anahtar kelimelerinin bir arada bulunma analizi, JFE dergisindeki araştırmalara ilişkin genel temaları ve güncel konuları ortaya çıkarmak adına yapılmıştır. Analizde sadece 10 veya daha fazla tekrarı olan anahtar kelimeler dikkate alınmıştır. Başkalarıyla ilgili olan öğeler dâhil edilmemiştir. Haritada, düğümün boyutu, anahtar kelimenin geçtiği yeri göstermektedir. İki düğümün birbirine yakınlığı ve bunlar arasında kalıp bunları birleştiren çizginin kalınlığı, anahtar kelime çiftleri arasındaki birlikte oluşum gücünü göstermektedir. Şekil-1 2006-2014 yılları boyunca JFE dergisinde yapılan güncel araştırma konularının gelişimini açıklamaktadır.

Şekil 1. Anahtar Kelime Bağlantıları ve Yıllara Göre Değişimi

Kaynak: VOSViewer programı kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Şekil 1, dergide yayın yapan yazarların kullandıkları anahtar kelimelerin net bir görselini sunmaktadır. Şekil 1’deki koyu renkli olan bağlantılar ve düğümler eskiden üzerinde daha fazla tartışılan konuları ifade ederken, daha açık renkte olan bağlantılar ve düğümler son zamanlarda daha fazla güncel olup ilgi duyulan ve üzerinde tartışılan konuları ifade etmektedir. Bu bilgiler çerçevesinde ortaya koyulan sonuçlar incelendiğinde yazarların kullanmış oldukları anahtar kelimelere göre sarı ile açık yeşil küme kapsamında yapılan çalışmalara son zamanlarda daha fazla ilgi duyuldukları ve JFE dergisinde yapılan çalışmalarda dört konuya daha fazla ağırlık verdikleri ve görülmüştür.

Bunlardan birincisi ve diğer düğümlere nazaran daha büyük olan koyu yeşil kümedeki “*executive compensation* (yönetici tazminatı)”, “*capital structure* (sermaye yapısı)”, “*risk management* (risk yönetimi)”, “*leverage* (kaldıraç)”, “*dividends* (temettüleri)”, “*pay out policy* (ödeme politikası)”, “*banking* (bankacılık), *hedging* (riskten korunma)”, “*options* (opsiyonlar)”, “*liquidity risk* (likidite riski)”, “*asset pricing* (varlık fiyatlandırması)”, “*asymmetric information* (asimetrik bilgi)”, “*acquisitions* (satın almalar)”, “*board of directors* (yönetim kurulu)”, “*monitoring* (izleme)”, “*ceo compensation* (ceo tazminatı)”, “*term*

structure (vade yapısı)”, “*mutual funds* (yatırım fonları)”, “*market timing* (piyasa zamanlaması)”, “*valuation* (değerleme)”, “*cost of capital* (sermaye maliyeti)”, “*volatility* (oynaklık)”, “*market efficiency* (piyasa verimliliği)”, “*trading volume* (işlem hacmi)”, “*price impact* (fiyat etkisi)” ile bağlantılı olan *corporate governance* (kurumsal yönetim)’dir. Bu kurumsal yönetim düğümünün diğerlerine nazaran daha büyük olması JFE akademik araştırma dergisinde yayınlanmış olan çalışmaların büyük çoğunluğunun bu konu çerçevesinde oluşturulduğunun göstergesidir.

İkincisi, açık yeşil kümedeki “*venture capital* (risk sermayesi)”, “*institutional investors* (kurumsal yatırımcılar)”, “*reputation* (itibar)”, “*regulation* (düzenleme)”, “*cash holdings* (nakit varlıkları)”, “*bankruptcy* (iflas)”, “*banks* (bankalar), *financial crisis* (finansal kriz)”, “*hedge funds* (hedge fonlar)”, “*portfolio choice* (portfolio seçimi)”, “*anomalies* (anomaliler)”, “*firm value* (firma değeri)”, “*mergers and acquisitions* (birleşme ve satın almalar)” ile bağlantılı olan *liquidity* (likidite)’dir. Bu kümede söz konusu anahtar kelimelerin daha sık kullanılmış olması finans çalışmalarında finansal piyasalar, portföy yönetimi, finansal kurumlar, finansman kaynakları ve etkin piyasalar hipotezi gibi konulara daha fazla ağırlık verildiğini göstermektedir.

Üçüncüsü, mor kümedeki “*NASDAQ*”, “*microstructure* (mikro yapı)”, “*information* (bilgi)”, “*initial public offerings* (ilk halka arzlar)”, “*incentives* (teşvikler)”, “*restructuring* (yeniden yapılandırma)” ve “*ipo* (halka arz)” gibi anahtar kelimeler ile “*g11* (portföy seçimi, yatırım kararı)”, “*g12* (varlık fiyatlandırması)”, “*g13* (vadeli fiyatlandırma)”, “*g14* (bilgi ve pazar verimliliği)”, “*g15* (uluslararası finans piyasaları)”, “*g21* (bankalar)”, “*g23* (emeklilik fonları)”, “*g24* (yatırım bankacılığı, girişim sermayesi)”, “*g28* (hükümet politikası ve düzenlemesi)”, “*g32* (finansman politikası)”, “*g33* (iflas)”, “*g34* (birleşme ve satın almalar)”, “*d82* (asimetrik ve özel bilgiler)” gibi jel kodlar ile bağlantılı olan *g32* (finansman politikası)’dır. Bu kelime ve jel kodlarından hareketle mor kümenin finansal ekonomi konusunda yapılan çalışmalar üzerinde daha fazla yoğunlaştığı görülmektedir.

Dördüncüsü, sarı kümedeki “*systemic risk* (sistemik risk)”, “*household finance* (hanehalkı finansmanı)”, “*monetary policy* (para politikası)”, “*credit risk* (kredi riski)”, “*risk premium* (risk primi)”, “*stock returns* (hisse senedi getirileri)”, “*corporate bonds* (kurumsal tahviller)”, “*predictability* (öngörülebilirlik)”, “*factor models* (faktör modelleri)”, “*financial*

crisis (finansal kriz)”, “*innovation* (yenilik)”, “*structural estimation* (yapısal tahmin)”, “*competition* (rekabet)”, “*private equity* (özel sermaye)”, “*adverse selection* (ters seçim)”, “*short selling* (kısa satış)”, “*uncertainty* (belirsizlik)” ile bağlantılı olan “*return predictability* (getiri öngörülebilirliği)” ve “*investment* (yatırım)”dır. Bu kümede “*return predictability* (getiri öngörülebilirliği)” ve “*investment* (yatırım)” anahtar kelimelerinin diğerlerine göre daha büyük olması sarı kümedeki yazarların bu temalar çerçevesinde yapılan çalışmalara daha fazla ilgi duyduğunu, bunlarla birlikte sarı kümede risk odaklı çalışmaların daha yoğun olduğunu göstermektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Scopus veri tabanındaki verilerden yola çıkarak 1980-2023 yılları arasındaki dönemde JFE dergisinde yayınlanan makalelerin mevcut durumları ve gelişim süreçleri izlenmiştir. Literatür incelendiğinde finans alanında yapılan birçok akademik çalışma ve bunların yer aldığı birçok finans dergisi olduğu görülmektedir. Söz konusu dergilerden birisi de JFE dergisidir. Bu dergi, finans alanındaki gelişmelerin takip edilmesi için önemli bir araç olarak görülmektedir. Daha da ötesinde alanında en çok atıf alan ve saygı duyulan ender dergilerden birisidir. Dergi, kurulduğu günden bu yana birçok finansal gelişmeye ışık tutmuş ve okuyucularına sunmuştur. Bunlar kapsamında ele alınan bu çalışmada JFE dergisinin seçilmesinin nedeni, finans alanında makale yayınlayan ilk 12 dergi içerisinde en yüksek alıntı yapılan puan sıralamasına göre ikinci sırada olması ve ilk sırada yer alan “Review of Financial Studies” isimli derginin bilgilerine ve yayınlarına tam olarak erişilememiş olmasıdır.

Çalışma kapsamının dönem aralığı çerçevesindeki yayın sayıları ve alıntılardaki eğilimler, finans alanındaki gelişimin iyi bir modelini ortaya koymaktadır. Bu bakımdan değerlendirildiğinde 1980 yılından 2023 yılına kadar JFE dergisi toplamda 514. 375 atıf almış ve dergide 3.566 tane de akademik çalışma yayınlanmıştır. Dolayısıyla geçmişten günümüze JFE’deki yayın ve atıf sayısında iyi bir ilerleme kaydedildiği görülmektedir. Finans alanındaki yayınların son yıllarda iyi bir artış yaşamasının finans alanında yayın yapan JFE akademik araştırma dergisine olan ilginin artmasıyla paralel olduğu söylenebilir.

En fazla yayın yapan yazarlara baktığımızda ise 39 makale ile STULZ. R.M. ve 24 makale ile FAMA, E.F.’nin en çok yayın yapan yazarlar olduğu tespit edilmiştir. Bunlardan yola çıkarak özellikle STULZ. R.M’ nin çok üretken bir yazar olduğu söylenebilir.

JFE akademik araştırma dergisinde en çok atıf alan çalışmalar değerlendirildiğinde burada yapılan araştırmaların çoğunun “varlık fiyatlama modeli, sermaye piyasası, yatırım kararları, sahiplik yapısı, yatırımcı inançları (davranışsal finans), ekonomik büyüme, işlem fiyatları” gibi temalar etrafında yapıldığı görülmektedir. Söz konusu bu temalardan hareketle ortaya koyulan çalışmaların ve bunların araştırmacılar tarafından çokça atıf almasının gerekçesi olarak bu çalışmaların doğrudan bir kaynak niteliği taşıması ve güçlü bilgiler içermesi gösterilebilir.

Çalışmalar incelendiğinde Fama ve French’in 1993 yılında yaptığı “Hisse Senedi ve Tahvil Getirilerindeki Ortak Risk Faktörleri” isimli çalışmanın diğer çalışmalara nazaran en çok atıf alması bu çalışmanın başka çalışmalara kaynak olabilecek şekilde kaliteli ve iyi bir şekilde yazıldığına göstergesi olabilir. Bunun da ötesinde bu çalışmanın ortaya koyduğu sonuçlar portföy performans değerlendirmesi yapmak ve sermaye maliyetini tahmin etmek için kullanılan tek faktörlü Sharpe-Lintner modelini kullanmanın yanı sıra farklı risk faktörleri çerçevesinde oluşturulan modelleri kullanmanın ileride ortaya koyulacak çalışmalar için daha faydalı olabileceğini gözler önüne sermiş ve araştırmacıların bu çalışmaya olan ilgisini arttırmıştır. Yine Fama ve French’in birden fazla yayını ile ilgili çalışmalar içerisinde belirgin bir şekilde göze çarpması bu yazarın ne kadar üretken olduğunu gözler önüne sermektedir. Fama ve French’in çalışmasından sonra “Şirketlerin Yatırımcıların Sahip Olmadığı Bilgilere Sahip Olduğu Durumlarda Kurumsal Finansman ve Yatırım Kararı” başlıklı çalışma en çok atıf alan çalışma olarak ön planda kalmaktadır. Çalışmada şirketlerin dış sermayeye sahip olmak için elde tutma stratejisi ile öz sermayelerini arttırmaları gerektiği, yatırım fırsatları işletme nakit akışlarını aşan ve düşük riskli borç ihraç etme yeteneklerini kaybeden firmaların riskli menkul kıymetlere başvurmalarından ziyade belirli yatırımlarından vazgeçmeleri gerektiği ve elindeki bazı riskli menkul kıymetleri satarak nakit elde etmek zorunda olan firmaların temettü ödememeleri gibi önerilerde bulunulmuştur. Yine çalışmada ortaya koyulan model kapsamında firma yöneticilerinin mevcut varlıklarının değerine ilişkin yaptıkları tahmin ile temettüde meydana gelen değişikliklerin büyük oranda ilişkili olduğu bir politika ön plana çıkarılmıştır.

Çalışmadan elde edilen bu sonuçların benzer çalışmalar için bir farkındalık oluşturduğu ve çalışmaya olan ilgiyi arttırdığı düşünülmektedir. “Yönetim Sahipliği ve Piyasa Değerlemesi” isimli çalışma kapsamında hem teorik hem de ampirik düzeyde, farklı bireysel sahiplik pozisyonlarına sahip yönetim kurulu üyelerinin nasıl etkileşime girdiği ve yönetim kurulu üyeleri arasındaki sahiplik dağılımının performansı nasıl etkilediği üzerinde durularak literatüre katkı yapılmış ve yine bu konuyla ilgilenen yazarların ilgisini çekmeye devam eden bir çalışma olarak ön plana çıktığı söylenebilir. Bu çalışmaya sayıca benzer şekilde atıf alan Fama ve French’in bir başka çalışması olan “Beş Faktörlü Varlık Fiyatlandırma Modeli” de geliştirildiği günden bu yana birçok çalışmaya konu olmuş, modelin uygunluğunun araştırılması ve yeni varlık fiyatlama modellerinin geliştirilmesi yazarların sıklıkla ilgisini çektiğinden finans literatüründe hala önemini korumaya devam eden bir çalışma olmaya devam ettiği söylenebilir. Bu çalışmalarda olduğu gibi diğer çalışmalar içinde konu ve kapsam farklılıkları göz önünde bulundurularak benzer yorumlar yapılabilir. Ayrıca, çalışmalardan elde edilen her bir sonuç ve bu sonuçlar içerisinde yer alan yazar tavsiyelerinin ileride ilgili başlıklar kapsamında yapılacak farklı çalışmalara ışık tutacağı, literatürde oluşacak boşlukları dolduracağı ve daha farklı çalışma konularını ortaya çıkaracağı düşünülmektedir. Bunların yanı sıra bu çalışma alanlarının hala yoğun olarak çalışılan konular olması bunların popülerliğini daha da arttırmış ve JFE dergisinin odak noktasının tespitine katkı sağlamıştır.

En çok yayın yapan kurumlar ve yayın sayıları değerlendirildiğinde, en fazla yayın yapan 10 kurum içerisinde 9 tanesinin Amerika Birleşik Devletleri ülkelerindeki üniversitelerde gerçekleştirildiği, 1 tanesinin de Birleşik Krallık’ta olduğu tespit edilmiştir. Buradan hareketle Amerika Birleşik Devletleri ülkelerinin akademik çalışmalar konusunda ne kadar üretken oldukları rahatlıkla görülebilir.

Çalışmada en çok yayın yapan ülkeler ve yayın sayıları incelendiğinde de, JFE akademik araştırma dergisinde yayınlanan makalelerin yine Amerika Birleşik Devletleri ağırlıklı olduğu görülmektedir. Buna karşın Kanada, İsviçre, Çin, Fransa, Avustralya ülkelerindeki akademisyenlerin bilimsel araştırmalara olan katkılarının az olduğu tespit edilmiştir.

Gerek kurum olarak gerekse de ülkeler bazında ele alınan çalışmaların en fazla ABD’den kaynaklı olmasının sebepleri olarak ABD’nin daha üst düzey bilimsel araştırmalar

yürüterek yabancı öğrencileri kendi ülkesine çekmesi, bilimi daha değerli bir fikir hakkına dönüştürerek etkin bir güç olması, bilim ve teknolojiye lider bir ülke konumunda olması, yine ABD'nin bilim ve teknoloji alanında en çok doktora mezunu veren ülke ve yüksek lisans yapmak isteyen uluslararası öğrencilerin birinci sıradak tercihi olması, araştırma-geliştirme (Ar-Ge) alanında en çok harcama yapan ülke olması ve patent, fikir hakkı geliri ve yeni teknolojiler alanında girişim gibi konularda dünyada lider olması gösterilebilir (<https://bilimveutopya.com.tr>, 2024).

Anahtar kelime analizine göre elde edilen sonuçlar incelendiğinde JFE dergisinde yazarların kurumsal yönetim, likidite, finansman politikası, getiri öngörülebilirliği ve yatırım konularına daha fazla ağırlık verdikleri ve söz konusu konular arasında bilhassa likidite, yatırım ve getiri öngörülebilirliği konularına son zamanlarda daha fazla yoğunlaşıp ilgi gösterdikleri tespit edilmiştir.

Genel olarak bu çalışmada ortaya konulan sonuçlar JFE akademik araştırma dergisinde birey, kurum ve ülke düzeyinde araştırma işbirliğinin varlığına işaret etmektedir. Bu derginin gelişimi hakkında daha kapsamlı bilgiler edinmek için diğer ülkelerde daha fazla teorik ve ampirik çalışmaların incelenmesi gerekmektedir. Ayrıca bu çalışma sadece JFE akademik araştırma dergisinde yayımlanmış olan makalelerin bibliyometrik analizini içermektedir. Finans alanında ön plana çıkan diğer dergiler içinde benzer analizler yapılabilir ve sonuçları değerlendirilebilir. Bu doğrultuda genel olarak finans alanına yönelik çalışmaların daha detaylı analizleri ve haritaları ortaya konulabilir. Bu çalışma JFE kapsamında finans alanındaki çalışmalara bir bakış açısı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda finans alanındaki değişimlerin yakından incelenmesi benzer çalışmaların yaygınlaşmasına imkân tanıyacak, alana ilişkin farklı temaların ve araştırma alanlarının ortaya çıkmasını sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

Akgün, Melek - Karataş, Bekir (2017). “Muhasebe ve denetime bakış dergisinde yayımlanan makalelerin bibliyometrik analizi (2000-2016)”. Muhasebe ve Denetime Bakış, 52(10), 19-34.

Álvarez García, Jose - Durán Sánchez, Amador – Montalván Burbano, Nestor - Del Río Rama, Maria De La Cruz (2023). “Spanish journal of finance and accounting (SJFA): Mapping of knowledge over the last 25 years”. Publications, 11(1), 11.

Apak, Sudi – Erol, Mikail – Öztürk, Seçil (2016). “Muhase ve finans tarihi araştırmaları dergisinde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi”. Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi, 11, 111-124.

Arslan, Erdal (2022). “Sosyal bilim araştırmalarında VOSviewer ile bibliyometrik haritalama ve örnek bir uygulama”. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22(Özel Sayı), 33-56.

Avelar, Ambrosio Aline Bento - Oliveira, Keilla Silva - Pereira, Raquel Da Silva (2019). “Education for advancing the implementation of the sustainable development goals: A Systematic approach”. The International Journal of Management Education, 17(3), 1-15.

Balı, Selçuk – Dündar, Dündar (2020). “Maliye ve finans yazıları dergisinde yayımlanmış makalelerin bibliyometrik analizi (2009-2018)”. Maliye ve Finans Yazıları, (113), 153-184.

Cobo, Manuel Jesus – Herrera López, Antonio Gabriel - Viedma, Enrique Herrera – Herrera, Francisco (2011). “Science mapping software tools: Review, analysis, and cooperative study among tools”. Journal of the American Society for information Science and Technology, 62(7), 1382-1402.

Garfield, Eugene (1972). “Citation analysis as a tool in journal evaluation”. Science, 178(4060), 471-479.

Hassan, Mohammad Kabir – Muneer, Maher Alshater – Osama Atayah (2021). "Twenty-nine years of the journal of international review of Economics and finance: A scientometric overview (1992–2020)." International Review of Economics & Finance, 76, 1106-1125.

Hernández Torrano, Daniel - Ibrayeva Laura (2020). “Creativity and education: A bibliometric mapping of the research literature (1975-2019)”. Thinking Skills and Creativity, 35, 1-17.

Hotamışlı, Mustafa - Erem, Işıl (2014). “Muhasebe ve finans dergisinde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi”. Muhasebe ve Finansman Dergisi, 63(7), 1-20.

Ya Li, Huang - Yuh Shan, Ho - Kun Yang, Chuang (2006). “Bibliometric analysis of nursing research in Taiwan 1991-2004”. Journal of Nursing Research, 14(1), 75-81.

Jia, Chenjin - Mustafa, Hasrina (2022). “A bibliometric analysis and review of nudge research using VOSviewer”. Behavioral Sciences, 13(1), 19.

Karaaslanoglu, Funda – Şahin Elif Tuğba (2021). “2014-2020 yılları arasında muhasebe ve finansman dergisi’nde yayınlanan makalelerin bibliyometrik profilinin incelenmesi”. Muhasebe ve Finansman Dergisi, (Özel Sayı), 219-232.

Kayakıran, Dilek – Doğan, Saime (2019). “Maliye ve finans yazıları dergisi’nde yayımlanmış makalelerin bibliyometrik analizi (2008-2019)”. Ekonomi Maliye İşletme Dergisi, 2(2), 92-102.

Kazak, Mustafa - Kazak, Gülşah (2023). “Sağlık turizmi alanında yapılan çalışmaların VOSviewer ile bibliyometrik analizi”. Sağlık Yönetimi Liderlik Dergisi, 1(4), 34-45.

Lawani, Stephen Majebe (1981). “Bibliometrics: its theoretical foundations, methods and application”. International Journal of Libraries and Information Services, 31(4), 294-315.

Linnenluecke, Martina - Marrone, Mauricio - Singh, Abhay (2020). “Sixty years of accounting & finance: A bibliometric analysis of major research themes and contributions”. Accounting & Finance, 60(4), 3217-3251.

Noor, Saleha - Guo, Yi - Shah, Syed Hamad Hassan - Nawaz, Muhammad Saqib - Butt, Atif Saleem (2020). “Bibliometric analysis of social media as a platform for knowledge management”. International Journal of Knowledge Management (IJKM), 16(3), 33-51.

Polat, Sedat (2020). “Sosyoekonomi dergisinde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi: 2005-2019 dönemi”. Sosyoekonomi, 28(45), 281-300.

Samiee, Said - Chabowski, Brian (2012). “Knowledge structure in international marketing: A-multi-method bibliometric analysis”. Journal of the Academy of Marketing Science, 40(2), 364-386.

Temelli, Fatma - Karcıoğlu, Reşat (2018). “Muhasebe ve vergi uygulamaları dergisinde yayınlanan makalelerin bibliyometrik analizi: 2010-2017 dönemi”. Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, 11(2), 248-268.

Van Eck, Nees Jan - Waltman, Ludo (2010). “Software survey: VOSviewer, a computer program for bibliometric mapping”. Scientometrics, 84(2), 523-538.

https://en.wikipedia.org/wiki/Journal_of_Financial_Economics#:~:text=According%20to%20the%20Journal%20Citation,2020%20impact%20factor%20of%206.988, (Erişim tarihi: 10/06/2024)

<https://uzgoru.ikcu.edu.tr/S/15018/vosviewer#:~:text=VOSviewer%2C%20bibliyometrik%20a%C4%9Flar%C4%B1n%20g%C3%B6rselle%C5%9Ftirilmesi%20i%C3%A7in,bir%C3%A7ok%20bibliyometrik%20a%C4%9F%20analizini%20ger%C3%A7ekle%C5%9Ftirebilmektedir,> (Erişim Tarihi: 10/06/2024)

<https://www.jfinec.com> (Erişim Tarihi: 10/06/2024)

https://bilimveutopya.com.tr/dunyada-en-cok-bilimsel-makale-ureten-ulke-cin-oldu#google_vignette (Erişim Tarihi: 29/07/2024)

